

Sygn. akt V U 1418/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2020 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2020 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 18 września 2019 r.

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy A. K. prawo do emerytury pomostowej z dniem (...) roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz wnioskodawcy A. K. kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

Sygn. akt V U 1418/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 września 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że przed dniem 1 stycznia 1999 roku nie wykonywał prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej, nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych (a jedynie 9 lat, 2 miesiące i 25 dni w okresie od 15 marca 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2012 roku i od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2017 roku) i nie rozwiązał stosunku pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji A. K. wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, po zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 14 lipca 1981 roku do 31 maja 1992 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony i jednocześnie ładowacza. Podniósł, że jego praca polegała na osobistym załadunku drewna z lasu, jego dowozie do miejsca przeznaczenia, a następnie rozładunku.

Na skutek odwołania ZUS wydał decyzję z dnia 8 października 2019 roku, mocą której zmienił decyzję z 18 września 2019 roku w zakresie szczególnego stażu pracy. ZUS zaliczył wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy okresy

zatrudnienia od 15 marca 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2017 roku w łącznym wymiarze 10 lat, 2 miesięcy i 25 dni, a następnie ponownie odmówił A. K. prawa do emerytury z uwagi na brak 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przekazując w pozostałym zakresie odwołanie do rozpoznania Sądowi.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu ZUS podniósł, że nie zaliczono wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy okresu od 14 lipca 1981 roku do 22 stycznia 1985 roku, gdyż pracował na stanowisku pomocnika kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, które nie jest wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów oraz okresu od 23 stycznia 1985 roku do 31 maja 1992 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony oraz ładowacza, gdyż prace te są wymienione w różnych działach zarządzeń resortowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. urodził się w dniu (...). W dniu 5 lipca 2019 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej. Wnioskodawca w dniu 31 sierpnia 2019 roku rozwiązał stosunek pracy.

(dowód: wniosek – k. 1- 4 akt emerytalnych, świadectwo pracy z 31 sierpnia 2019 roku – k. 45akt emerytalnych)

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność bezsporna).

Wnioskodawca udowodnił staż pracy w wymiarze 40 lat, 5 miesięcy i 7 dni, w tym 37 lat, 11 miesięcy i 7dni okresów składkowych oraz 2 lata, 6 miesięcy okresów nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy okres zatrudnienia od 15 marca 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2017 roku w łącznym wymiarze 10 lat, 2 miesięcy i 25 dni.

(dowód: decyzja– k. 48akt emerytalnych)

A. K. w okresie od 14 lipca 1981 roku do 31 maja 1992 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Ośrodku (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład zajmował się transportem drewna z lasu do tartaków i innych przedsiębiorstw.

Wnioskodawca w okresie od 14 lipca 1981 roku do 22 stycznia 1985 roku pracował na stanowisku pomocnika kierowcy przy wywozie drewna z lasu. Wnioskodawca przygotowywał w lesie drewno do załadunku przez jego ułożenie jak najbliżej samochodu, następnie rozciągał liny i zapinał je na drewnie. Po zapięciu lin na drewnie dawał znać kierowcy, że może uruchomić wciągarkę celem załadowania drewna na samochód ciężarowy. Wnioskodawca sprawdzał ułożenie drewna na samochodzie. Po przywiezieniu drewna na miejsce zajmował się jego rozładunkiem. Czasami wnioskodawca obsługiwał też wciągarkę.

Po nabyciu uprawnień do kierowania pojazdami ciężarowymi od dnia 23 stycznia 1985 roku do 31 maja 1992 roku wnioskodawca pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Samochód był wyposażony w specjalistyczny sprzęt w postaci wciągarki linowej do załadunku i rozładunku drewna. Do stałych obowiązków wnioskodawcy w tym okresie należało kierowanie pojazdem ciężarowym o ładowności powyżej 3,5 tony, którym wywoził drewno z lasu do tartaku oraz załadunek i rozładunek drewna przy użyciu wciągarki linowej. Załadunek drewna zajmował średnio 1 godzinę, a wyładunek 0,5 godziny. W ciągu dniówki wnioskodawca wykonywał kilka kursów samochodem.

(dowód: zeznania wnioskodawcy, zeznania świadków – protokół rozprawy z dnia 20 sierpnia 2020 roku)

Pracodawca w dniu 21 stycznia 2014 roku wystawił A. K. zaświadczenie wykonywania prac w warunkach szczególnych, w którym zaświadczył, że A. K. w okresie od 14 lipca 1981 roku do 22 stycznia 1985 roku stale i w pełnym wymiarze wykonywał prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu na stanowisku pomocnika kierowcy oraz od 23 stycznia

1985 roku do 31 maja 1992 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony tj. prace wymienione w wykazie A dział VI poz. 2 – prace przy zrywce i wywozie drewna z lasu oraz prace wymienione w wykazie A dział VIII poz. 2 prace kierowcy samochodu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony roku stale i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

(dowód: świadectwo – k. 13 akt)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych

lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Wnioskodawca spełnił przesłanki z art. 4 pkt 1, 3, 4 i 7 ustawy, gdyż urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową ukończył 60 lat, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat i nie pozostawał w stosunku pracy.

Spór dotyczył posiadania przez ubezpieczonego szczególnego stażu pracy, gdyż ZUS odmówił uznania za taki okresu zatrudnienia od dnia 14 lipca 1981 roku do 31 maja 1992 roku i to zarówno w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jak i art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Stało się tak, mimo że ubezpieczony dysponował zaświadczeniem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy zakwestionował prawidłowość wystawionego zaświadczenia. W takiej sytuacji na wnioskodawcy w myśl art. 6 k.c. spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca sprostował temu obowiązkowi. Charakter pracy i zakres obowiązków skarżącego Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków: J. L., Z. N. i S. Z., którzy w spornym okresie pracowali w tym samym zakładzie na tych samych stanowiskach co wnioskodawca, mając tożsame obowiązki. Świadkowie dysponowali zatem szczegółową i bezpośrednią wiedzą co do stałych codziennych obowiązków zawodowych wnioskodawcy. Świadkowie zeznali, że do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku pomocnika kierowcy należały czynności związane z załadunkiem drewna na samochód ciężarowy, takie jak opinanie kawałków drewna linami, podciąganie drewna, ciągnięcie lin itp. Natomiast na stanowisku kierowcy do obowiązków wnioskodawcy oprócz kierowania pojazdem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wyposażonym w sprzęt specjalistyczny jakim była wciągarka linowa, która służyła do załadunku i rozładunku drewna, należała obsługa tej wciągarki. Po załadunku drewna, wnioskodawca jechał samochodem na miejsce rozładunku drewna do tartaku i tam wraz z pomocnikiem kierowcy rozładowywali drewno przy użyciu wciągarki. Wnioskodawca pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zeznania świadków co do zajmowanych przez wnioskodawcę stanowisk korespondują z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych.

Prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu są zaliczone przez ustawodawcę do prac w warunkach szczególnych, gdyż zostały wymienione w wykazie A dziale VI poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Taką pracę wykonywał wnioskodawca zarówno na stanowisku pomocnika kierowcy jak i kierowcy. O szczególnych warunkach pracy nie decyduje bowiem nazwa stanowiska pracy, ale rodzaj faktycznie wykonywanych obowiązków. Dlatego pracą w szczególnych warunkach jest każda praca wykonywana przy wywózce drewna, niezależnie od tego, czy świadczona jest na stanowisku pomocnika kierowcy czy kierowcy, bowiem to uciążliwość tej pracy i zagrożenia z niej wynikające spowodowały, że została ona tak zakwalifikowana. Od dnia 23 stycznia 1985 roku skarżący był jednocześnie kierowcą samochodu o ładowności powyżej 3,5 tony. Nie niweczy to szczególnych warunków pracy, gdyż praca kierowcy samochodu ciężarowego jest także pracą wymienioną w wykazie A dziale VIII poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów. Wnioskodawca w ramach dobowej normy czasu pracy wykonywał zatem stale i w pełnym wymiarze czasu wyłącznie prace w szczególnych warunkach, a mianowicie prace przy wywózce drewna z lasu (obsługując wciągarkę linową, za pomocą której załadowywał drewno na samochód) oraz prace kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony.

Po zaliczeniu spornych okresów do pracy w warunkach szczególnych wnioskodawca legitymuje się stażem pracy przekraczającym okres 15 lat.

Biorąc pod uwagę, że wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki, od których zależy prawo do emerytury pomostowej, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Prawo do emerytury Sąd przyznał od dnia spełnienia ostatniej przesłanki, od której zależy prawo do emerytury pomostowej, a mianowicie od dnia następnego od rozwiązania stosunku pracy tj. od dnia (...) roku.